

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **J. H.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Filoušem
sídlem Ostravská 16, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2021, č. j. KUOK 67989/2021, ve věci
přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „magistrát“) ze dne 10. 3. 2021, č. j. SMOL/069192/2021/ OARMV/DPD/Valk. Magistrát tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. d) a k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „ZSP“).
2. Žalobce se měl dopustit přestupků úmyslně porušením § 5 odst. 1 písm. g) a § 6 odst. 8 ZSP tím, že se dne 16. 12. 2020 kolem 14.06 h v O.i na ulici Z. u domu č. X ve směru jízdy od ulice J. k ulici K. jako řidič osobního motorového vozidla tovární značky

Škoda Octavia, registrační značky X, odmítl podrobit odbornému lékařskému vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn jinou návykovou látkou, a dále tím, že v témže čase na stejném místě na výzvu policisty nepředložil ke kontrole řidičský průkaz. Magistrát žalobci za tyto přestupky uložil pokutu ve výši 25 000 Kč, zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu dvanácti měsíců a paušální náhradu nákladů správního řízení 1 000 Kč.

3. **Žalobce v žalobě** namítal nepřezkoumatelnost, protože žalovaný se nevypořádal řádně s námitkami žalobce a zabýval se nepodstatnými skutečnostmi, domněnkami a dohady. Žalobce již v odvolání namítal, že mu byl řidičský průkaz odcizen. Žalobce nesouhlasil s úvahou žalovaného, že žalobci přišla přítomnost dítěte ve vozidle vhod jako zástupný důvod, proč odmítnout lékařské vyšetření a představuje vděčnou odvolací námitku. Žalobce nesouhlasil s tím, že se odmítl podrobit vyšetření, zda byl při řízení vozidla ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Žalobce se mu podrobit chtěl, a dokonce o něj policejní orgán žádal, nicméně policejní orgán mu ho znemožnil. Podle orientačního testu měl žalobce být pozitivní na cannabis. To podle žalobce nebylo možné, protože ho před jízdou neužil, respektive užil ho několik dní před jízdou, a to v minimálním množství z důvodu zdravotních problémů, na které mu užití této návykové látky pomáhá. Žalobce si byl s ohledem na velký časový odstup několika dní naprosto jistý, že pozitivní být nemůže, což chtěl prokázat lékařským vyšetřením. Policejní orgán mu sdělil, že z důvodu pandemických opatření nemůže být syn žalobce, kterému je sedm let a který byl ve vozidle se žalobcem, přítomen u lékařského vyšetření a že si žalobce má zajistit někoho, komu ho do té doby svěří. Žalobce volal kamarádovi, který dojel na místo a žalobce mu chtěl syna svěřit. V tom mu zabránil policejní orgán s tím, že nemohl připustit svěření dítěte „jen tak nějaké“ osobě, protože užití návykové látky mohlo ovlivnit rozhodovací schopnosti žalobce. Proto policisté žádali, aby žalobce svěřil syna zákonnému zástupci, případně, že obstarají, aby přijel někdo z orgánu sociálněprávní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) ke svěření po dobu lékařského vyšetření. Manželka žalobce přijet nemohla. Žalobce pak odmítl svěřit syna nějakému pracovníkovi OSPOD. Policie pro takový postup neměla žádné oprávnění. Nebyl žádný zákonný důvod pro to, aby syn žalobce nemohl jet na lékařské vyšetření se žalobcem. Nebyl to žalobce, kdo odmítl lékařské vyšetření, ale byl to policejní orgán, kdo svým faktickým jednáním znemožnil žalobci se lékařskému vyšetření podrobit, a to bez jakéhokoliv právního důvodu. Policista P. S. ve své výpovědi potvrdil, že žalobce se nejdříve chtěl podrobit vyšetření, ale následně to odmítl kvůli synovi. Proto žalobce navrhl výslech kamaráda, který byl situaci přítomen. Žalovaný bez jakéhokoliv důvodu odmítl provedení navržených důkazů a pouze konstatoval, že navržené důkazy byly nadbytečné. Žalobce se neztotožnil s tím, že jeho podpis prokazuje odmítnutí lékařského vyšetření. Řádný výslech policisty a navrženého svědka by potvrdily, že žalobce na lékařském vyšetření trval a nepodrobil se mu pouze z důvodu nezákonně stanovené překážky policisty. Skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně. Žalobce navrhl výslech policisty a kamaráda J. L. u soudu. Mediálně jsou známy desítky či stovky případů, kdy orientační testy na přítomnost jiných návykových látek byly vadné a jako pozitivní vyhodnotily řidiče, kteří nikdy žádnou návykovou látku nepožili, což se následně lékařským vyšetřením potvrdilo. Policisté potvrdili, že žalobce nejevil jakékoliv známky ovlivnění jinou návykovou látkou.
4. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** konstatoval, že skutkový stav věci není sporný. Skutková okolnost, že policisté nedovolili v průběhu kontroly žalobce svěřit nezletilého syna jiné osobě než druhému zákonnému zástupci nebo pracovníkům OSPOD, vyplývá z výpovědi

žalobce při ústním jednání dne 2. 3. 2021, jakož i z úředního záznamu policisty P. S. ze dne 16. 12. 2020 a posléze i z jeho svědecké výpovědi. Opakovaný výslech policisty, případně svědecká výpověď další osoby nebyla potřebná. Proto žalovaný odmítl tento navrhovaný důkaz pro nadbytečnost (nepotřebnost) v souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 733/01. Odůvodnění napadeného rozhodnutí dostalo požadavkům stanoveným v § 68 odst. 3 a § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Odůvodnění rozhodnutí nebylo excesivní, ani neobsahovalo invektivy vůči obviněnému. Žalobní námítky byly stejné jako odvolací. Žalovaný se s nimi vypořádal v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 1 As 15/2010-90. Policisté kvalifikovaně vyzvali žalobce, aby se podrobil vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem (dále jen „jiná návyková látka“), a i přes výše uvedenou výzvu se odmítl vyšetření podrobit. Současné znění ZSP nestanoví podmínku, že vyšetření nesmí být spojeno s nebezpečím pro zdraví řidiče. Ani výkon rodičovské odpovědnosti podle občanského práva neospravedlňoval žalobce, aby odmítl splnit povinnost podle § 5 odst. 1 písm. g) ZSP. Žalovaný neshledal v postupu policistů žádné pochybení. V době spáchání přestupku platila řada výjimečných pravidel a omezení k zamezení šíření koronaviru, a proto nemohl být nezletilý přepraven ve služebním vozidle do zdravotnického zařízení současně se žalobcem. Požadavek, aby nezletilého převzal druhý zákonný zástupce, nikoliv jiná náhodná osoba, vnímal žalovaný jako zcela oprávněný. Jestliže se matka nezletilého nemohla na místo kontroly osobně dostavit, což není sporné, bylo nejvhodnější a zcela oprávněné, aby dočasnou péči o nezletilého převzaly takové osoby, které jsou k tomu profesně určené a odborně způsobilé, což jsou pracovníci OSPOD. Předpokládaná doba, po kterou měl nezletilý s pracovníky OSPOD případně strávit, by nepřesáhla několik desítek minut, neboť úkony spojené s odborným lékařským vyšetřením trvají za obvyklých okolností relativně krátce. Sedmileté dítě je za běžných okolností školou povinné a je natolik rozumově vyspělé, aby zcela bez újmy po omezenou dobu vyčkalo v přítomnosti pracovníka OSPOD. Bylo tedy vlastní volbou žalobce, zda ponese následky svého rozhodnutí o odmítnutí odborného lékařského vyšetření, kterým zmařil možnost jednoznačně prokázat (ne)ovlivnění návykovými látkami.

5. **Žalobce v replice** znovu zdůraznil, že žalobce se chtěl podrobit lékařskému vyšetření, a dokonce o něj policisty sám žádal. Faktickým neoprávněným jednáním policistů bylo žalobci znemožněno se lékařskému vyšetření podrobit. Policisté žalobce fakticky donutili či přemluvili k podpisu odmítnutí vyšetření, ale to se nedá považovat za odmítnutí vyšetření ve smyslu ZSP. Odmítnutí podrobení se vyšetření je třeba posuzovat materiálně. Zasahující policisté překročili svou pravomoc, když neumožnili svěřeni dítěte do péče jiné osoby, kterou zákonný zástupce vybral; neumožnili, aby dítě bylo přepraveno na vyšetření společně se žalobcem a jako jediný možný způsob, kterým podmiňovali provedení lékařského vyšetření žalobce, uváděli, že je nutné, aby žalobce předal své dítě pracovníkovi OSPOD. Převzít dítě neměla žádná náhodná osoba, ale kamarád žalobce, kterému děti svěřují pravidelně a tato osoba a jeho partnerka jsou blízkými rodinnými přáteli žalobce a jeho rodiny. Policisté nemají oprávnění zkoumat a prověřovat osoby, kterým může zákonný zástupce svěřit dítě, a to ani v případě silniční kontroly, ale ani v jiných případech. Policisté takto nemohou zasahovat do rodinných vztahů, a to i mimo silnici. Žádné krizové opatření neuvádělo, že by dítě nemohlo být přepravováno ve služebním vozidle společně se žalobcem. Naopak opatření nikdy neomezovala členy jedné domácnosti v jejich vzájemném styku. Rovněž není pravdou, že by vyšetření probíhalo několik desítek

minut. Vyšetření může trvat nižší jednotky hodin podle aktuální vytiženosti zdravotnického pracoviště. V době pandemie covid-19 byly nemocnice přeplněny, řada zdravotnických pracovníků byla dočasně práce neschopná a nebyl zde dostatek pracovních sil. Vyjádření žalovaného není nestranné.

6. **Žalovaný v duplice** namítl, že žalobce neuvedl žádné zdravotní nebo sociální důvody, které by bránily svěřením sedmiletého dítěte do péče pracovnice OSPOD. Pokud žalobce s navrženým postupem nesouhlasil, mohl podat stížnost podle § 97 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Žalovaný považoval argumentaci žalobce za účelovou procesní taktiku, jejímž cílem bylo využít přítomnost dítěte ve vozidle v době silniční kontroly jako zástupný důvod, proč žalobce odmítl odborné lékařské vyšetření a nyní jako žalobní námitku. Avšak na zjištění skutkového stavu věci ani na jeho právní posouzení tato námitka nemá žádný podstatný vliv. K naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125 odst. 1 písm. d) ZSP dojde tím, že fyzická osoba se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. g) ZSP odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyla ovlivněna jinou návykovou látkou. Žádné dodatečné podmínky nebo výjimky z povinnosti uposlechnout výzvu k podrobení se lékařskému vyšetření § 5 odst. 1 písm. g) ZSP neupravuje. Žalobce se odmítl podrobit vyšetření u lékaře a splnit svou povinnost, bez ohledu na jeho pohnutky. Je přitom nepochybné, že orientační vyšetření vyšlo pozitivně a policista měl k výzvě oprávněný důvod. Míru ovlivnění a koncentraci účinné návykové látky v těle lze určit teprve až z odebraného biologického vzorku. Přílohou oznámení přestupku je také písemné poučení o povinnostech vyzvané osoby a právních následcích neuposlechnutí výzvy. V daném případě žalobce nejednal ani v krajní nouzi, která by vylučovala protiprávnost jeho jednání – nebylo zde žádné nebezpečí, které by přímo hrozilo zájmu chráněnému zákonem. K délce lékařského vyšetření žalovaný uvedl, že probíhá v Olomouci na Protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici, která je součástí Vojenské nemocnice Olomouc. Žalovaný si telefonicky ověřil, že v uvedeném časovém období nebyl provoz záchytné stanice z důvodu pandemie covid-19 nijak omezen a tvrzení žalobce je pouhou účelovou konstrukcí. Žalobce rovněž neprokázal, že by vyšetření mělo trvat „nižší jednotky hodin“. Vyšetření probíhá tak, že lékař osobu pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek vyšetří a je jí odebrána krev, tu Policie ČR odnáší a osoba nečeká na místě na výsledek. Celkové vyšetření trvá podle názoru žalovaného přibližně dvacet minut. Podmiňování podstoupení lékařskému vyšetření vyjádřil NSS v rozsudku č. j. 1 As 33/2007-150, kde uvedl, že za odmítnutí přitom nelze považovat pouze výslovný projev vůle, ale například i podmiňování podstoupení lékařského vyšetření různými nesplnitelnými podmínkami, jako je odvoz spolujezdce.
7. **Žalobce v dalším vyjádření** trval na tom, že policisté překročili svou pravomoc. Žalobce si nekladal žádnou podmínku. Řada tvrzení žalovaného v duplice je nepodložená a neprokázaná. Vyjádření Vojenské nemocnice Olomouc není důvěryhodné s ohledem na časový odstup. Není důležité, jaké důvody měl žalobce k tomu, že nechtěl nechat své dítě nějakému pracovníkovi OSPOD; nebyl k tomu povinen. Policisté neměli oprávnění ho k tomu vyzývat a podmiňovat tím provedení lékařského vyšetření. Odkazovaný případ se od posuzované věci liší, protože policisté tam nepodmiňovali vyšetření jako v případě žalobce.
8. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel

ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

9. **Ze správního spisu** soud ověřil, že žalobce oznámení přestupku podepsal a vyjádřil se tak, že dne 13. 12. 2020 okolo 20. h měl „jeden joint“. V poučení, které žalobce také podepsal, je na první straně tučným písmem a podtrženě uvedeno, že pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.
10. Nstržm. P. S. zapsal do úředního záznamu ze dne 16. 12. 2020, že žalobce vyzval k podrobení se lékařskému vyšetření spojeného s odběrem biologického materiálu. Žalobce sdělil, že má ve voze sedmiletého syna, kterého nemá jak předat matce. Policisté sdělili žalobci, že buď předá dítě matce, nebo budou o celé věci informovat OSPOD, kterému by bylo dítě předáno. Nato žalobce reagoval tak, že se nedá nic dělat a že tedy odmítá lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu. Policisté řidiči opětovně sdělili varianty, jak s dítětem dále postupovat a opakovaně mu byly zdůrazněny sankce, které mu hrozí za neuposlechnutí výzvy. Žalobce poučení porozuměl a podepsal ho. Žalobce řidičský průkaz na výzvu nepředložil a uvedl, že ho nemá, že ho má odcizený.
11. Podle úředního záznamu o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky před anebo během jízdy ze dne 16. 12. 2020 žalobce nepožadoval lékařské vyšetření s následným odběrem biologického materiálu. Soud podotýká, že žalobce na úředním záznamu není podepsaný, avšak podle protokolu o ústním jednání ze dne 2. 3. 2021 se žalobce s obsahem správního spisu na č. l. 1 – 13 seznámil, měl možnost a dostatek času si ho prostudovat, zástupce si nezvolil, vypovídal a návrhy na dokazování po skončení ústního jednání neměl.
12. Žalobce sdělil magistrátu dne 2. 3. 2021 při ústním projednání přestupku, že neměl dítě komu z rodiny předat, proto zavola kamarádovi, ale podle policistů mu ho předat nemohl. „Sociálku“ volat nechtěl. Žalobce jinou návykovou látku užil tři dny před jízdou. Šlo o marihuanu, necelý jeden joint. Řidičský průkaz mu byl ukraden, ještě to nenahlásil, věděl, že to je jeho chyba a věděl o tom, že ho u sebe nemá. K dotazu magistrátu žalobce vysvětlil, že se odmítl podrobit lékařskému vyšetření s odběrem biologických materiálů, protože neměl kam dát dítě, kamarádi přijeli na místo, ale jim dítě předat nemohl. Žalobce byl poučen o tom, že se odmítnutím dopouští přestupku a neměl žádný zdravotní důvod k odmítnutí lékařského vyšetření. Řidičské oprávnění potřebuje z rodinných důvodů, má dvě děti. Žalobce souhlasil s tím, že se dopustil uvedených přestupků a nic k uvedenému již nedoplňoval. Žalobce se svědeckou výpovědí nstržm. P. S. souhlasil a v závěru jednání uvedl, že spis je úplný a nic jiného nenavrhuje. Žalobce uvedl, že ho to mrzí, lituje toho a věří, že kdyby šel na odběr, tak by vše bylo v pořádku. Svědek – policista P. S. vypověděl, že vyzval žalobce k provedení lékařského vyšetření, žalobce souhlasil, ale sdělil, že nemá komu svěřit syna. Svědek tehdy po konzultaci s vedoucím nesouhlasil s tím, aby žalobce syna předal kamarádovi a znovu žalobce vyzvali k lékařskému vyšetření, které žalobce odmítl. K výslovnému dotazu magistrátu, jak reagoval žalobce na výzvu k lékařskému vyšetření, svědek uvedl, že žalobce zprvu souhlasil, ale následně odmítl kvůli synovi. Žalobce byl poučen o následcích odmítnutí požadovaných vyšetření. Svědek mu sdělil, že se odmítnutím dopouští přestupku.
13. **Magistrát v rozhodnutí o přestupku** hodnotil pohnutku žalobce. Důvodem odmítnutí lékařského vyšetření s odběrem biologických materiálů bylo to, že žalobce neměl komu

svěřit své dítě a policisté mu nedovolili předat ho kamarádovi, jinak by lékařské vyšetření podstoupil. Podle magistrátu nešlo o životně důležitý moment, který má vliv na odpovědnost za spáchaný přestupek. Magistrát tuto úvahu promítl do stanovení sankcí.

14. **Odvolací námitky** byly shodné se žalobními.
15. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** shledal, že žalobce je ve svých „úředních záležitostech“ poněkud lehkomyslný. Řidičský průkaz představuje veřejnou listinu (osobní doklad), který kromě osvědčení o rozsahu uděleného řidičského oprávnění prokazuje totožnost, včetně podoby a rodného čísla držitele (§ 103 a následující ZSP). Je nejen ve veřejném zájmu, aby osoba, které byl řidičský průkaz vydán, co nejdříve ohlásila ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu. Aby s nahlášením těchto skutečností držitelé řidičského průkazu neotáleli, je jim v § 115 odst. 1 ZSP stanovena povinnost učinit ohlášení obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností „neprodleně“, což znamená co nejdříve. Ve výpisu z evidenční karty řidiče ke dni 26. 1. 2021 není žádný záznam o odcizení řidičského průkazu č. EL 365121, který magistrát vydal dne 26. 6. 2017. Žalobce potvrdil, že odcizení neohlásil ani ke dni konání ústního jednání.
16. Přítomnost dítěte ve vozidle v době silniční kontroly dne 16. 12. 2020 přišla žalobci vhod jako zástupný důvod, proč odmítl odborné lékařské vyšetření a v řízení o přestupku pro něj představuje i vděčnou odvolací námitku. Avšak na zjištění skutkového stavu věci ani na jeho právní posouzení nemá žádný podstatný vliv, jelikož k naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku došlo tím, že se žalobce odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn jinou návykovou látkou. Žádné dodatečné podmínky nebo jiné výjimky z povinnosti uposlechnout výzvu k podrobení se lékařskému vyšetření § 5 odst. 1 písm. g) ZSP neuvádí. Magistrát v souladu s § 3 správního řádu zjistil, že policista vyzval žalobce po pozitivním výsledku orientačního vyšetření k odbornému lékařskému vyšetření a že žalobce poté odmítl splnit svou povinnost, bez ohledu na jeho pohnutky. Žalobce byl ústně i písemně poučen o právních následcích neuposlechnutí výzvy. Proto bylo zjevně nadbytečné provádět ve věci další dokazování, jak navrhl žalobce. Tyto návrhy žalovaný pro zjevnou nadbytečnost a bezpředmětnost zamítl. Žalobce nejednal ani v krajní nouzi ve smyslu § 24 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZOP“).
17. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
18. Soud shledal napadené rozhodnutí městského úřadu a žalovaného jakožto jeden celek **přezkoumatelné**. Rozhodnutí obsahuje všechny náležitosti podle § 68 odst. 3 správního řádu, tj. důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Rozhodnutí obou správních orgánů jakožto jeden celek obsahuje všechny nosné důvody rozhodnutí a nemá vady takové intenzity, aby ho soud zrušil pro nepřezkoumatelnost. Správní orgány rozvinuly úvahy, které jsou pro věc podstatné a nebyly povinny vypořádat se s každým detailem obhajoby žalobce.
19. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní

orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat. Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).

20. V souzené věci jde o posouzení otázky, zda se stěžovatel dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) ZSP, tedy zda se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. g) ZSP odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn jinou návykovou látkou.
21. Podle § 5 odst. 1 písm. g) ZSP je řidič povinen podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem.
22. Zvláštním právním předpisem, na který posledně citované ustanovení odkazuje, je zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 379/2005 Sb.“).
23. Podle § 16 odst. 1 a 3 zákona č. 379/2005 Sb. je osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, povinna podrobit se orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah jiné návykové látky než alkoholu, a dále také osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s užitím jiné návykové látky.
24. K naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) ZSP je nezbytné, aby se fyzická osoba 1. účastnila provozu na pozemní komunikaci, 2. byla řádně vyzvána k absolvování odborného lékařského vyšetření, a to 3. osobou oprávněnou k učinění takové výzvy, přičemž musí jít 4. o opodstatněnou výzvu. Posledním nezbytným předpokladem je, že se 5. fyzická osoba odmítne lékařskému vyšetření podrobit (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 287/2016-36).
25. Mezi účastníky soudního řízení správního není sporu o tom, že žalobce tyto předpoklady splnil. Soud se ztotožnil se skutkovými a právními závěry správních orgánů obou stupňů, že se žalobce odmítl podrobit lékařskému vyšetření, protože to uvedl jednoznačně sám při projednání přestupku, litoval toho a uvedl ke svému jednání důvody. Výpověď žalobce byla zcela ve shodě se svědeckou výpovědí policisty P. S. Tyto důkazy byly shodné. Obě tyto výpovědi byly pak ještě v souladu s podklady rozhodnutí – úředním záznamem a oznámením přestupku. Výzva policisty k lékařskému vyšetření byla opodstatněná, protože podle fotografie výsledku orientačního vyšetření ve správním spisu správné provedení testu prokázala růžová kontrolní linie u nápisu THC. Policisté nepostupovali svévolně ani šikanózně. V daném případě bylo namístě se domnívat, že žalobce byl pod vlivem jiné

návykové látky, a současně nebylo možné mít tuto domněnku za spolehlivě a nevyvratitelně prokázanou a bylo třeba lékařským vyšetřením tuto otázku objasnit.

26. Sporné bylo pouze to, jestli žalobce byl povinen se lékařskému vyšetření podrobit v případě, že měl ve vozidle sedmiletého syna, kterého odmítl svěřit pracovníkům OSPOD a policisté nechtěli syna převézt spolu se žalobcem k vyšetření lékařem, a proto žalobce lékařské vyšetření odmítl. Jinými slovy, šlo o odpověď na otázku, jestli zde byla některá okolnost, která by vyloučila protiprávnost jednání žalobce. V daném případě by se mohlo jednat pouze o krajní nouzi.
27. Podle § 24 odst. 1 ZOP čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem. Podle § 24 odst. 2 ZOP nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak nebo následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.
28. K vyloučení protiprávnosti jednání jinak vykazujícího znaky přestupku musí být tedy v souladu s § 24 odst. 2 ZOP splněny tři základní podmínky, kterými jsou 1. existence nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, 2. skutečnost, že tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil (podmínka proporcionality), a 3. že toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Pro vznik krajní nouze proto musí vždy existovat nějaká konkrétní skutečnost vyvolávající přímo a bezprostředně hrozící nebezpečí, které však nelze chápat ve smyslu jakékoli hypotetické hrozby, která sice může, ale také nemusí nastat. Hrozba musí být reálná.
29. Žalobcovo odmítnutí lékařského vyšetření, protože nechce svěřit sedmiletého syna po dobu vyšetření pracovníkům OSPOD a nemá ho svěřit komu jinému, nelze podřadit pod § 24 odst. 1 a 2 ZOP. Situace nebyla natolik vážná, že by hrozilo bezprostřední nebezpečí na zdraví či životě ap. Žalobce odmítnutím lékařského vyšetření neodvracel nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem a nenaplnil tak již první podmínku krajní nouze.
30. Žalobce přesvědčivě nevysvětlil, proč nesvěřil syna kamarádovi i přes nesouhlas policistů a neodjel s nimi podrobit se lékařskému vyšetření. Podle § 881 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, „péči o dítě a jeho ochranu, výkon jeho výchovy, popřípadě některých jejích stránek, nebo dohled nad dítětem mohou rodiče svěřit jiné osobě; dohoda rodičů s ní se nemusí dotknout trvání ani rozsahu rodičovské odpovědnosti.“ Jak uvádí důvodová zpráva k § 881 občanského zákoníku, „jen rodiče - a kromě nich už jen soud - mohou rozhodnout, že jiná osoba (než oni sami, resp. některý z nich) bude o dítě osobně pečovat a chránit je, popřípadě bude vykonávat to, co představuje povinnost a právo dítě vychovávat, vzdělávat, apod.“. Svěření dítěte na odpovědnost rodiče nemá vliv. Obdobně uvádí komentářová literatura, že „je-li svěřena péče o dítě třetí osobě pouze na dobu přechodnou, může se jednat o přechodné svěření do péče např. prarodiče, příbuzného, rodinného přítele, který zajistí, aby bylo o dítě řádně po stanovenou dobu řádně pečováno.“ (Jirsa Jaromír, Kornel Martin, Zuklínová Michaela a kolektiv autorů, Občanský zákoník - Komentář s judikaturou - Svazek VII - Příbuzenství a švagrovství (§ 771-927), CODEXIS publishing, 1. 9.2018 [cit. 9. 1. 2023] Převzato z CODEXIS®, doplňku LIBERIS®).
31. Žalobce nevyužil svého práva svěřit syna jiné osobě (kamarádovi). Policisté neměli syna žalobce ve své moci a neměli jak zabránit žalobci, jeho synovi a kamarádovi, aby kamarád

syna po dobu odběru pohlídal. Žalobce nevysvětlil, proč na odběr neodjel a zůstal se synem. Žalobce ve své obhajobě neobjasnil, jaké nebezpečí by v jeho nepřítomnosti přímo a reálně hrozilo synovi s rodinným přítelem, který ho občas s partnerkou hlídá, nebo jaký zájem byl ohrožen, či jaká porucha hrozila. V dané situaci proto nešlo o případ krajní nouze ve smyslu § 24 ZOP.

32. Správní soudy ve své judikatuře opakovaně vyslovily, že splnění výzvy podrobit se vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek nelze podmiňovat nesplnitelnými podmínkami, pokud nejde o krajní nouzi. Podrobení se lékařskému vyšetření nelze podmínit například odvozem nemocné přítelkyně do nemocnice, když nejde o stav krajní nouze (viz rozsudek NSS č. j. 5 As 97/2008-73; rozsudek NSS č. j. 1 As 38/2010-350, kde šlo jen o odvoz spolujezdkyně bez dalšího) nebo souhlasem jen s určitým druhem lékařského vyšetření (rozsudek NSS č. j. 5 As 223/2015-42) či subjektivním názorem o správnosti orientačního vyšetření (rozsudek NSS č. j. 2 As 287/2016-36). O krajní nouzi nejde a nelze odmítnout vyšetření ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou z důvodu obavy o vozidlo zanechané bez dozoru na ulici (rozsudek NSS č. j. 7 As 17/2005-98).
33. NSS v rozsudku č. j. 1 As 33/2007-150 judikoval, že „za odmítnutí přítom nelze považovat pouze výslovný projev vůle, ale např. i podmiňování podstoupení lékařského vyšetření různými nesplnitelnými podmínkami, jako je odvoz spolujezdce“.
34. K provedení orientačního testu na přítomnost jiné návykové látky žalobce ve správním řízení nic nenamítal. Až v žalobě uvedl obecnou námitku, že je mediálně známo, že testy nejsou přesné a lékařským vyšetřením se vícekrát potvrdila falešná pozitivita. Správnost provedení orientačního vyšetření mohlo potvrdit či vyvrátit právě lékařské vyšetření. Žalobce k testu, který u něj provedli policisté, nevzněl žádnou konkrétní žalobní námitku a nemohl tak vyvrátit podmínku výzvy k lékařskému vyšetření, a to důvodné podezření z užití jiné návykové látky. Nadto sám žalobce uvedl policistům při silniční kontrole, že předchozího dne kolem 20. hodiny užil jeden joint marihuany. Teprve při projednání přestupku žalobce tvrdil, že marihuanu užil tři dny před jízdou. I když úřední záznam a oznámení přestupku nelze použít jako důkaz, mohou sloužit k posouzení věrohodnosti tvrzení žalobce, který změnu ve svých tvrzeních nijak neosvětlil.
35. O spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) ZSP spočívajícího v porušení § 6 odst. 8 ZSP a nepředložení řidičského průkazu policistovi nebylo mezi účastníky sporu. Povzdech právního zástupce žalobce nad úvahami žalovaného jako scestnými a irelevantními, neobsahuje žádný žalobní bod a námitku nezákonnosti napadeného rozhodnutí.
36. Soud neprovedl dokazování výsledky policisty P. S. a kamaráda žalobce J. L., protože by byly nadbytečné. Žalobce odmítl podrobit se lékařskému vyšetření a nebyl v krajní nouzi. Skutkový stav byl postaven najisto a žalobce jiný skutkový stav netvrdil, ani neprokázal. Navíc změnil svou verzi příběhu a verze v žalobě nebyla věrohodná, protože žalobce vůbec nevysvětlil, proč změnil svou výpověď. Před zahájením i při projednání přestupku tvrdil, že lékařské vyšetření odmítl, protože neměl komu svěřit dítě a nechtěl ho svěřit OSPOD, ale v odvolání a žalobě naopak tvrdil, že mu policisté neumožnili podrobit se lékařskému vyšetření. Žalobce své verze příběhu může změnit, ale pokud tuto změnu přesvědčivě nevysvětlí, nelze dospět k jinému závěru, než že nová verze ve prospěch žalobce je účelová a nevěrohodná.

37. Závěrem soud shrnuje, že žalobní námitky byly nedůvodné. Napadené rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné a napadené rozhodnutí obsahovalo potřebné nosné důvody, významné pro posouzení věci. Provedené dokazování magistrátu proběhlo v souladu s § 3 a § 50 a násl. správního řádu a osvědčilo spáchání předmětných přestupků. Žalobce přesvědčivě netvrdil ani neprokázal, že by mu bránila vážná překážka v lékařském vyšetření, syna mohl svěřit kamarádovi, který přijel na místo silniční kontroly, a policisté mu v tom nemohli zabránit. Žalobce poskytl odlišné verze příběhu, které vykazovaly podstatné rozpory, a nová verze v žalobě nebyla věrohodná. Žalobce tuto novou verzi (že se skutečně chtěl podrobit lékařskému vyšetření) neprokázal, ani nevnesl do zjištěného stavu důvodné pochybnosti. Nebyly zde žádné okolnosti, které by žalobce vyvinily, nešlo ani o krajní nouzi. Soud neshledal v postupech městského úřadu a žalovaného namítané vady a napadené rozhodnutí shledal jako souladné se zákonem. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
38. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 30. prosince 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně